

УДК 368.914(477)

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-1640-1651](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-1640-1651)

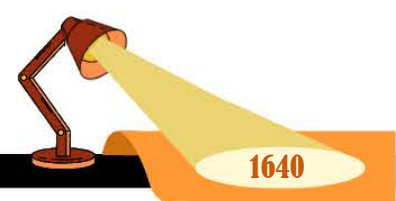
Кондрат Ірина Юріївна кандидат економічних наук, доцент, Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, <https://orcid.org/0000-0001-7401-3128>

Озарків Ігор Степанович аспірант кафедри фінансів, Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, <https://orcid.org/0009-0003-6141-4231>

Патюк Анна Петрівна бакалавр, Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, <https://orcid.org/0009-0000-3305-1654>

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЛАНІВ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ВИЗНАЧЕНІ ВИПЛАТИ VS ВИЗНАЧЕНІ ВНЕСКИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті проведено порівняльний аналіз планів пенсійного забезпечення з визначеними виплатами (DB) та визначеними внесками (DC) в контексті досягнення цілей сталого розвитку в Україні. Розглянуто особливості цих планів, їх переваги та недоліки, а також вплив демографічних, економічних та інституційних чинників на ефективність пенсійних систем. Відзначено, що план DB забезпечує високий рівень соціальних гарантій та передбачуваність виплат, але є фінансово нестійким в умовах старіння населення, дефіциту бюджету та низьких процентних ставок. Натомість план DC перекладає інвестиційний ризик на громадян, стимулює розвиток фінансових ринків та формування накопичувальних активів, проте вимагає високої фінансової грамотності та надійного державного регулювання. Проаналізовано досвід Великої Британії, Данії, Нідерландів, Швеції, країн Балтії у побудові багаторівневих пенсійних систем та застосуванні механізмів заощадження. Для України було визначено, що оптимальною є комбінована модель, в якій рівень DB виконує соціальну функцію, а рівень DC стає основним джерелом пенсійних заощаджень. Висвітлено роль законодавчої підтримки, контролю за діяльністю недержавних пенсійних фондів та захисту прав учасників пенсійних планів. Результати дослідження підкреслюють, що поєднання базового солідарного рівня з накопичувальною системою є найефективнішим способом забезпечення фінансової стабільності та соціального захисту громадян України в умовах демографічних та економічних викликів, сприяючи досягненню цілей сталого розвитку - ліквідація бідності, гідна праця та економічне зростання, зменшення нерівності, мир, справедливість і міцні інститути. Водночас успішна реалізація такої комбінованої моделі вимагає зміцнення інституційної спроможності та

підвищення прозорості операцій на фінансовому ринку. Перехід до гібридної пенсійної архітектури має бути поступовим, збалансованим і підкріпленим довгостроковими зобов'язаннями уряду щодо макроекономічної стабільності та соціального захисту.

Ключові слова: пенсійне забезпечення, пенсійний план визначених виплат (DB), пенсійний план визначених внесків (DC), накопичення, цілі сталого розвитку.

Kondrat Iryna Yuriivna PhD in Economics, Associate Professor, Lviv Polytechnic National University, Lviv, <https://orcid.org/0000-0001-7401-3128>

Ozarkiv Ihor Stepanovych PhD student of Finance, Lviv Polytechnic National University, Lviv, <https://orcid.org/0009-0003-6141-4231>

Patiuk Anna Petrivna Bachelor, Lviv Polytechnic National University, Lviv, <https://orcid.org/0009-0000-3305-1654>

COMPARATIVE ANALYSIS OF PENSION PLANS: DEFINED BENEFITS VS DEFINED CONTRIBUTIONS IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Abstract. The article presents a comparative analysis of defined benefit (DB) and defined contribution (DC) pension plans in the context of achieving the Sustainable Development Goals in Ukraine. It examines the key features of these plans, their advantages and disadvantages, as well as the influence of demographic, economic, and institutional factors on the effectiveness of pension systems. It is noted that the DB plan provides a high level of social guarantees and predictable benefits, but becomes financially unsustainable under conditions of population ageing, budget deficits, and low interest rates. In contrast, the DC plan shifts investment risk to individuals, stimulates the development of financial markets and the accumulation of savings assets, yet requires a high level of financial literacy and reliable government regulation.

The article analyzes the experience of the United Kingdom, Denmark, the Netherlands, Sweden, and the Baltic States in building multi-pillar pension systems and applying various saving mechanisms. For Ukraine, it is determined that the optimal option is a combined model in which the DB tier performs a social function, while the DC tier becomes the primary source of retirement savings. The role of legislative support, oversight of non-state pension funds, and the protection of pension plan participants' rights is highlighted.

The study's findings emphasize that combining a basic pay-as-you-go tier with a funded system is the most effective approach to ensuring financial stability and social protection for Ukrainian citizens in the face of demographic and economic challenges.

Such a model contributes to achieving the Sustainable Development Goals—poverty reduction, decent work and economic growth, reduced inequality, peace, justice, and strong institutions. At the same time, the successful implementation of this combined model requires strengthening institutional capacity and enhancing transparency in financial-market operations. The transition to a hybrid pension architecture should be gradual, balanced, and supported by long-term government commitments to macroeconomic stability and social protection.

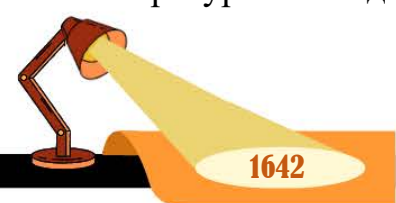
Keywords: pension provision, defined benefit (DB) pension plan, defined contribution (DC) pension plan, accumulation, Sustainable Development Goals.

Постановка проблеми. Проблема пенсійного забезпечення в Україні полягає у необхідності гарантувати соціальну захищеність громадян в умовах демографічного старіння, економічних обмежень та недостатнього розвитку фінансових ринків. Пошук оптимальної моделі пенсійного планування передбачає поєднання переваг планів із визначеними виплатами (DB), які забезпечують передбачуваність доходів у старості, із накопичувальними механізмами визначених внесків (DC), що сприяють формуванню довгострокових інвестиційних ресурсів та загальному економічному зростанню. Водночас успішність такої моделі значною мірою залежить від здатності держави ефективно управляти ризиками, забезпечувати прозорість на ринку пенсійних послуг та формувати довіру громадян до пенсійних інституцій.

Актуальність проблеми зумовлюється також відсутністю збалансованої взаємодії між солідарним і накопичувальним рівнями, що призводить до хронічного дефіциту Пенсійного фонду та зниження рівня суспільної довіри. Поглиблюють ситуацію прискорене старіння населення, масова трудова міграція та високий рівень тінізації доходів, які унеможливають довгострокову стійкість чинної моделі. Схожі виклики характерні й для інших країн, що обґрунтовує потребу у порівняльному аналізі різних пенсійних планів та оцінці їхньої ефективності в різних соціально-економічних умовах.

Пенсійне забезпечення відіграє значну роль у зміцненні соціальної та економічної стабільності, зменшенні нерівності та підвищенні ефективності інститутів — чинників, які прямо корелюють із досягненням глобальних цілей сталого розвитку, зокрема у сферах подолання бідності, забезпечення гідного рівня життя для людей похилого віку, стимулювання економічного розвитку та зміцнення інституційної спроможності держави. Саме тому формування ефективної пенсійної архітектури стає не лише соціальним, а й стратегічним завданням державної політики.

У таких умовах дослідження спрямоване на виявлення параметрів реформ, здатних підвищити рівень пенсійних виплат і створити передумови для економічного розвитку шляхом ефективного використання накопичувальних ресурсів та підвищення ефективності пенсійних інституцій.

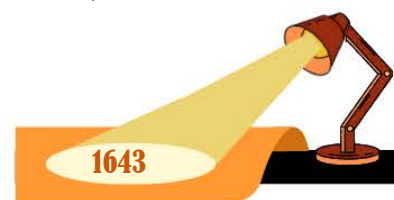

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українські та зарубіжні науковці приділяють значну увагу проблемам реформування пенсійних систем та переходу від моделей із визначеними виплатами (DB) до моделей із визначеними внесками (DC). Так, С. Кулікова [1] порівнює українську пенсійну систему з зарубіжними прикладами та підкреслює недосконалість нормативного регулювання накопичувальних фондів, тоді як В. Юровська [2] аналізує міжнародний досвід функціонування накопичувальних пенсійних систем. Дослідження Л. Роусова [3] висвітлює економічні ризики та наслідки переходу на DC-моделі, водночас залишаючи невирішеними питання мінімізації інвестиційних ризиків, забезпечення стабільності виплат та захисту прав учасників пенсійних схем в умовах українського соціально-економічного середовища.

Зростання обсягу міжнародної аналітики підкреслює актуальність дослідження, зокрема щодо впливу пенсійних фондів на фінансову стабільність держав. Так, Agrawal et al. [4] зазначають, що DB- та DC-системи створюють різні типи макрофінансових ризиків: перші — через дефіцити та боргове навантаження, другі — через волатильність ринків капіталу та обмежену диверсифікацію портфелів. Автори підкреслюють, що зростання ролі DC-планів у світі потребує посилення регуляторного нагляду, стандартизації інвестиційних стратегій і запровадження механізмів захисту вкладників від ринкових шоків. OECD [5] акцентує увагу на необхідності оптимального поєднання DB- та DC-компонентів для забезпечення адекватності пенсійних виплат і зазначає, що країни з високою часткою DC-планів мають приділяти особливу увагу фазі виплат, зокрема контролю ринку ануїтетів та запровадженню елементів довічного доходу. Рекомендація Ради ЄС щодо якісного проектування DC-планів [6], ухвалена у лютому 2022 р., визначає ключові стандарти побудови ефективних накопичувальних систем, серед яких автоматичне підключення громадян, чіткі правила внесків, мінімізація адміністративних витрат та гнучкі інвестиційні стратегії з орієнтацією на життєвий цикл учасників. Її доповнює документ [7], який містить рекомендації щодо управління ризиками, стимулювання участі громадян та оптимізації етапу накопичення.

Сучасні дослідження також відзначають тісний взаємозв'язок пенсійних систем із фінансовими ринками. Зарубіжні автори підкреслюють, що доходність пенсійних активів залежить від довгострокових коливань фондового ринку, а висока диверсифікація портфелів є ключовим інструментом зниження ризиків [8; 9]. На українському рівні науковці виділяють проблеми функціонування недержавних пенсійних фондів (НПФ), серед яких низький рівень довіри населення, обмежена інституційна спроможність регуляторів та недостатній розвиток інструментів для інвестування довгострокових активів [1; 2]. Все ще невирішеними залишаються питання оптимального поєднання солідарного та накопичувального рівнів у змішаних моделях, забезпечення стабільності виплат та мінімізація інвестиційних ризиків у національному контексті, а також

формування ефективного механізму захисту прав учасників пенсійних схем при адаптації міжнародного досвіду до українських соціально-економічних умов.

Метою статті є порівняльний аналіз пенсійних планів DB і DC у процесі реформування пенсійної системи України з метою визначення їх сильних та слабких сторін і оцінки можливостей створення багаторівневої системи пенсійного забезпечення, яка сприятиме соціальній захищеності громадян та досягненню цілей сталого розвитку.

Виклад основних результатів дослідження. У XXI столітті більшість держав поступово переходять від пенсійних систем з визначеними виплатами (DB) до моделей з визначеними внесками (DC). Основними чинниками цього процесу є демографічне старіння, зростання тривалості життя, зниження прибутковості консервативних інвестицій, бюджетні обмеження, мобільність робочої сили та потреба розвитку фінансових ринків через накопичувальні інвестиції [8; 9].

Перехід від DB до DC-схем змінює структуру активів пенсійних фондів і підвищує ризики, пов'язані з інвестиційною поведінкою. У DC-системах пенсійні фонди мають більшу волатильність портфеля через пряму залежність від ринків капіталу, тоді як DB-фонди орієнтуються на стабільніші, довгострокові активи. Менеджмент ризиків стає критично важливим для DC-планів, оскільки учасники несуть більшу інвестиційну відповідальність. Такий досвід буде корисним для української пенсійної реформи, оскільки при впровадженні накопичувальних схем (DC) важливо враховувати інвестиційні ризики і розробляти стратегії диверсифікації, щоб мінімізувати волатильність [10].

Поступове підвищення віку виходу на пенсію може бути впроваджено без значних втрат для добробуту, якщо громадяни матимуть достатньо часу на пристосування. Однак перехід на DC супроводжується очікуваним зниженням пенсійних виплат для деяких поколінь (через коротший період накопичення та нижчі процентні ставки), якщо реформа запроваджується швидко. Підвищення пенсійного віку в DB-системі має сильний фіскальний ефект, адже зменшується дефіцит, оскільки зростає база внесків, а виплати скорочуються [11].

Моделювання економічних наслідків трансформації пенсійних систем з використанням life-cycle підходу демонструє, що DB/PAYG-моделі зменшують стимули до індивідуальних заощаджень, тоді як DC/FF-системи (повністю фінансовані накопичувальні) стимулюють накопичення активів, оскільки майбутня пенсія напряму залежить від внесків та інвестиційної доходності [12]. Впровадження обов'язкових повністю фінансованих накопичувальних схем здатне змінити структуру майнового розподілу, особливо у групах з низькими доходами. Такі особи зазвичай мають низький рівень добровільних заощаджень, тому обов'язковий характер внесків перетворює їх на власників фінансових активів – пенсійних накопичень.

Данія є прикладом країни, яка протягом тривалого періоду здійснювала системний перехід від PAYG до домінування повністю фінансованих схем. Саме

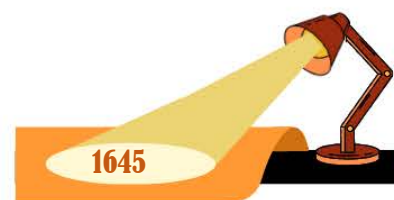
масштабне впровадження FF-планів стало одним з найважливіших факторів зниження нерівності багатства, причому ефект є статистично значущим і довготривалим. Серед ключових параметрів, які впливають на нерівність, виділяють: рівень обов'язкових внесків, мінімальні стандарти участі, інвестиційні стратегії фондів, рівень витрат на адміністрування та регуляторні вимоги щодо прозорості й надійності фондів. Саме поєднання цих елементів у данській моделі дозволило забезпечити збалансоване поєднання фінансової стійкості та соціальної справедливості [12].

У контексті України результати цього дослідження мають важливе практичне значення. Українська пенсійна система характеризується високим навантаженням на PAYG-компонент, дефіцитністю Пенсійного фонду та низьким рівнем приватних заощаджень. Як показує данська практика, впровадження обов'язкової накопичувальної складової (DC/FF) може підвищити довгострокову фінансову стійкість системи та розширити коло власників активів. Перехід до DC-планів на робочих місцях обумовлений трьома основними чинниками: бухгалтерські вимоги щодо відображення зобов'язань, зростання економічного тягаря DB-планів через збільшення тривалості життя та низькі процентні ставки, а також підвищена потреба учасників у контролі та гнучкості управління пенсійними заощадженнями [13].

У більшості країн світу пенсійні системи мають три компоненти: державні пенсійні програми, корпоративні пенсійні схеми та приватне страхування життя. Останні два отримують внески від роботодавців або працівників, забезпечують важливе доповнення до першого рівня у деяких країнах Єврозони, зокрема, в Нідерландах, де активи професійного пенсійного фонду перевищують 200% ВВП [3]. У питаннях організації накопичувальних систем країни ЄС спираються на законодавчу резолюцію Європарламенту щодо позиції Ради ЄС стосовно Директиви про діяльність і нагляд за установами професійного пенсійного забезпечення. Документ встановлює стандарти належної поведінки для учасників накопичувальних схем, регламентує принципи ефективного управління професійними пенсійними фондами та підкреслює важливість упорядкування видачі ліцензій [1].

Серед прикладів успішних реформ вирізняється Данія, де діє дворівнева модель: солідарна PAYG-система та повністю накопичувальна FF-система. У накопичувальних програмах участь працівників закріплена колективними угодами, а внески варіюються в межах 12 - 18%. Фонди працюють як неприбуткові організації, а виплати здійснюють у формі ануїтетів або одноразових сум. Солідарна система при цьому забезпечує базові гарантії та підтримку найменш захищених верств населення [14].

Перехід від моделей визначених виплат (DB) до моделей визначених внесків (DC) у країнах ЄС відбувається під тиском тривалого зниження процентних ставок з кінця 1980-х років. У DB-системах інвестиційний ризик несе пенсійний

фонд або страховик, тоді як у DC-схемах ризик переноситься на громадян, а прибутковість не гарантується. У єврозоні пенсійні активи є масштабними: понад 10 трлн євро, з яких близько 70% припадає на страхування життя. Нідерландська система з активами 1,7 трлн євро вже остаточно планує перехід від DB до DC до 2027 року, що збільшить частку DC-схем у єврозоні з 17% до 77% [3]. Одночасно DC-схеми мають значно вищу частку акцій та інвестиційних фондів. У страховому секторі середня рентабельність капіталу зберігається на рівні близько 8%. Отже, системний перехід до DC означає [3]: менший попит на довгострокові облігації; більший попит на акції; перенесення інвестиційного ризику з держави/фондів на громадян; зростання ролі ринкового фактору при формуванні пенсій.

Для України ці дані важливі тим, що вони підтверджують: модель DC є стійкішою у середовищі низьких ставок та бюджетних обмежень, але вимагає розвитку фінансових ринків і захисту інвестора [3].

Існує низка держав, де накопичувальна пенсійна модель має обов'язковий характер (серед них Чилі, Болгарія, Естонія, Казахстан, Румунія, Швеція, Швейцарія тощо), а також країни, у яких вона застосовується добровільно й діє паралельно із солідарною системою (наприклад, Велика Британія, Грузія, Латвія та інші). За даними Організації економічного співробітництва та розвитку, активи накопичувальних пенсійних фондів у 2020 році продовжували зростати у більшості країн. Зростання забезпечене підвищенням капіталу на світових фінансових ринках і державними заходами підтримки, які дали можливість учасникам і далі робити внески в пенсійні плани [2].

У Великій Британії сьогодні функціонує складна та багаторівнева пенсійна система, яка регулюється широким переліком нормативних документів (Pension Act 2014, Pension Schemes Act 2021 та іншими). Загалом усі пенсійні програми поділяються на схеми з визначеними виплатами та з визначеними внесками. У DC-моделях кошти накопичуються на індивідуальних рахунках і пенсія залежить від результативності інвестування. Залежно від конкретного фонду внески можуть бути спрямовані у нерухомість, акції, корпоративні цінні папери, державні боргові інструменти або їх комбінацію. Схожим чином працює накопичувальна система у Франції, де працівники здійснюють регулярні внески на персональні рахунки, а їхній майбутній розмір пенсії повністю залежить від ефективності інвестування цих коштів на фінансовому чи ринку нерухомості. У Німеччині накопичувальна модель найбільш розвинена у сфері приватних пенсійних фондів. Ефективність їх діяльності ґрунтується на стратегічному та виваженому інвестуванні. Німецькі інституційні інвестори активно спрямовують ресурси у великі інфраструктурні проекти, як безпосередньо, так і через спеціалізовані фонди. У Латвії система була офіційно започаткована після ухвалення Закону «Про державні накопичувальні пенсії» у 2000 році. Закон визначає державну накопичувальну систему як комплекс заходів щодо збору

внесків, управління активами й здійснення пенсійних виплат. Інвестування може здійснюватися у державні цінні папери, корпоративні акції, боргові інструменти, лістингові папери на біржах держав [2].

Основна проблема полягає в тому, що плани DC перекладають більшість ризиків (інвестиційних, довголіття та процентних ставок) безпосередньо на працівників. Учасники таких планів стикаються з високою невизначеністю майбутніх пенсійних виплат, оскільки розмір пенсії залежить від ринкових коливань і цін ануйтетів у момент виходу на пенсію. Ситуацію ускладнює й те, що несприятливі ринкові умови наприкінці трудової кар'єри можуть суттєво зменшити накопичення заощаджень [15]. У Великій Британії перехід від пенсій DB до DC спричинив скорочення реальних пенсійних заощаджень і зменшення обсягів внутрішніх інвестицій. Сектор DB уже демонструє значні чисті відпливи коштів, які у 2022 році становили 28,7 млрд фунтів стерлінгів, тоді як DC-схеми мають чисті припливи, але вони не перекривають потреби у виплатах [16].

Узагальнимо характеристики проаналізованих пенсійних планів у табл. 1.

Таблиця 1

Порівняння моделей пенсійного страхування

Критерій	Модель визначених виплат	Модель визначених внесків
Сутність моделі	Пенсія визначається наперед і гарантується державою або фондом	Пенсія залежить від суми внесків та інвестиційного доходу
Фінансовий ризик	Лежить на державі, роботодавцях, фондах	Повністю або частково переноситься на громадянина
Стабільність виплат	Висока, гарантований розмір виплати	Нестабільна, залежить від фінансових ринків
Вплив демографії	Дуже високий. Старіння населення робить модель фінансово вразливою	Низький, адже виплати не залежать від кількості працюючих
Бюджетне навантаження	Зростає при старінні населення, економічних кризах	Мінімальне, внески формують індивідуальний капітал
Інвестиційна діяльність фондів	Обмежена, часто консервативна (держоблігації)	Широка: акції, облігації, інвестиційні фонди
Можливість накопичення активів	Низька, система переважно розподільча	Висока, формується реальний капітал у фінансовій системі
Гнучкість системи	Низька та залежить від бюджету та політики	Висока, учасники обирають рівень внесків і стратегію інвестування
Держави	Старі моделі в Німеччині, Франції, Італії; використовується разом із DC	Данія, Нідерланди, Швеція, Латвія, Естонія, Казахстан, Чилі

Критерій	Модель визначених виплат	Модель визначених внесків
Переваги	Соціальні гарантії, передбачуваність, захист громадян	Стійкість за низьких ставок, розвиток фінансових ринків, персональна відповідальність
Недоліки	Фінансова нестійкість, дефіцитність, залежність від демографії	Ризики для громадян, потреба у фінансовій грамотності й потужних ринках капіталу

Джерело: складено авторами

Висновки. В умовах демографічної кризи, війни та інтенсивної трудової міграції, дефіциту Пенсійного фонду, низької частки працюючого населення та бюджетних обмежень, Україна не може покладатися виключно на модель пенсійного забезпечення з визначеними виплатами (DB), оскільки вона виявляє фінансову нестійкість. Оптимальною в даному контексті є комбінована пенсійна модель, яка передбачає поєднання соціального базового рівня та накопичувальної компоненти.

У запропонованій моделі DB-рівень виконує функцію базового соціального забезпечення та характеризується такими особливостями: гарантована мінімальна пенсія, соціальний захист малозабезпечених верств населення, підтримка ветеранів та осіб із невисоким страховим стажем. Натомість DC-рівень формує основне джерело пенсійних виплат і передбачає обов'язкові накопичення на другому рівні системи, розвиток недержавних пенсійних фондів (третій рівень), суворий державний нагляд та захист прав учасників відповідно до принципів ЄС та рекомендацій ОЕСР.

Порівняння систем з визначеними виплатами та визначеними внесками демонструє, що обидві моделі мають як переваги, так і обмеження, а їх ефективність значною мірою визначається демографічними, економічними та інституційними умовами конкретної країни. DB-модель забезпечує високий рівень соціального захисту населення, проте є фінансово вразливою в умовах старіння населення, бюджетного дефіциту та економічної нестабільності. Натомість DC-модель сприяє фінансовій стійкості системи, розвитку ринків капіталу та формуванню реальних накопичувальних активів, але потребує високого рівня інвестиційної грамотності, ефективного регулювання та довіри громадян.

Міжнародний досвід свідчить, що найбільш успішні пенсійні системи поєднують базовий солідарний рівень із накопичувальною компонентою, як, наприклад, у Данії, Нідерландах та Швеції. З урахуванням українських соціально-економічних умов оптимальним є поступовий перехід до моделі, в якій DC-компонента стає ключовим джерелом пенсій, тоді як DB-рівень продовжує виконувати соціальну функцію, забезпечуючи мінімальний рівень захисту найбільш уразливих категорій населення.

Реалізація такої комбінованої моделі пенсійного забезпечення також сприяє досягненню низки цілей сталого розвитку ООН. Забезпечення базової DB-пенсії

гарантує регулярний дохід літнім громадянам, що сприяє ліквідації бідності та зменшенню соціальної нерівності. Розвиток DC-складової стимулює інвестиційну активність та формування фінансових активів, підтримуючи економічне зростання та гідну працю. Водночас прозоре регулювання та захист прав учасників зміцнює довіру до інституцій, сприяючи формуванню стійких, справедливих та ефективних соціальних і фінансових механізмів. Таким чином, поєднання базового соціального рівня з накопичувальною системою не лише підвищує фінансову стабільність пенсійної системи, а й створює передумови для сталого розвитку суспільства в цілому.

Література:

1. Кулікова Є. О. Порівняльний аналіз системи пенсійного страхування України та зарубіжних країн. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. № 9(37). 2018. С. 142–146. URL: <https://files.core.ac.uk/download/pdf/162859914.pdf>.
2. Юровська В. В. Окремі аспекти функціонування накопичувальної пенсійної системи: закордонний досвід. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 10. 2021. С. 247–250. URL: http://lsej.org.ua/10_2021/64.pdf.
3. Rousova L. F., Ghiselli A., Ghio M., Mosk B. (2021). The structural impact of the shift from defined benefits to defined contributions. *European Central Bank*. URL: https://www.ecb.europa.eu/press/economic-bulletin/focus/2021/html/ecb.ebbox202105_08~5b846b2f5a.en.html.
4. Agrawal S., Broszeit T., Singh R., Sugimoto N., Surti J., Vogelsang S. (2025). Pension Funds and Financial Stability. Global Financial Stability Note. *International Monetary Fund*, Washington, DC. 36 p. URL: <https://www.imf.org/en/-/media/files/publications/gfs-notes/2025/english/gfsnea2025001.pdf>.
5. OECD. Pensions Outlook 2024: Improving Asset-backed Pensions for Better Retirement Outcomes and More Resilient Pension Systems. Paris: *OECD Publishing*, 2024. 200 p. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/12/oecd-pensions-outlook-2024_6ac7d5fd/51510909-en.pdf.
6. OECD. Recommendation of the Council for the Good Design of Defined Contribution Pension Plans. 2022. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0416>.
7. OECD. Roadmap for the Good Design of Defined Contribution Pension Plans. 2022. URL: <https://demographic-challenge.com/files/downloads/1ac9a6b79be5d2de0c1e147a1fc9ba98/oecd-roadmap-for-the-good-design-of-dc-pension-plans.pdf>.
8. OECD. Civil Service Pension Reform in Developing Countries: Experiences and Lessons. 2020. 81 p. URL: https://www.oecd.org/pensions/civil-service-pension-reform-in-developing-countries_70d02abc.pdf.
9. Poterba J., Rauh J., Venti S., Wise D. (2007). Defined contribution plans, defined benefit plans, and the accumulation of retirement wealth. *Journal of Public Economics*. Vol. 91, No. 10. P. 2062–2086. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0047272707001144>.
10. Broadbent J., Palumbo M. (2006). The Shift from Defined Benefit to Defined Contribution Pension Plans – Implications for Asset Allocation and Risk Management. URL: <https://www.bis.org/publ/wgpapers/cgfs27broadbent3.pdf>.
11. Tyrowicz J., Makarski K., Bielecki M. (2016). Reforming retirement age in DB and DC pension systems. *Journal of Labor Policy*. № 8. URL: <https://izajolp.springeropen.com/articles/10.1186/s40173-016-0067-8>.

12. Andersen T. M., Bhattacharya J., Grodecka-Messi A., Mann K. (2024). Pension reform and wealth inequality: Theory and evidence. *European Economic Review*. Vol. 165.. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0014292124000758>.

13. Westerhout, E., Ponds, E., & Zwaneveld, P. (2024). Reforming the Dutch pension system to ensure sustainability. *International Social Security Review*, 77(3), 99-122. <https://doi.org/10.1111/issr.12368>. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/issr.12368>.

14. Оглядове досьє щодо актуальних питань накопичувальної системи пенсійного забезпечення. URL: <https://research.rada.gov.ua/uploads/documents/32219.pdf>.

15. Baldwin V. (2009). The Shift from DB to DC Coverage: A Reflection on the Issues. *Canadian Public Policy*. Vol. 34, No. Supplement 1. P. S29–S42. URL: <https://utppublishing.com/doi/10.3138/cpp.34.Supplement.S29>.

16. Sebastian F. Box A: Implications of the transition from Defined Benefit to Defined Contribution pensions in the UK. National Institute UK Economic Outlook. 2024. URL: <https://niesr.ac.uk/wp-content/uploads/2024/02/JC792-NIESR-Outlook-Winter-2024-UK-Box-A.pdf>.

References:

1. Kulikova, Ye. O. (2018). Porivnialnyi analiz systemy pensiinoho strakhuvannia Ukrainy ta zarubiznykh krain [Comparative analysis of the pension insurance system of Ukraine and foreign countries]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrohska akademiia». Seriia «Ekonomika»*, № 9(37), pp. 142–146. <https://files.core.ac.uk/download/pdf/162859914.pdf> [in Ukrainian].

2. Yurovska, V. (2021). Okremi aspekty funktsionuvannia nakopychualnoi pensiinoi systemy: zakordonnyi dosvid [Certain aspects of the functioning of the funded pension system: foreign experience]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, № 10, pp. 247–250. http://lsej.org.ua/10_2021/64.pdf [in Ukrainian].

3. Rousova L. F., Ghiselli A., Ghio M., Mosk B. (2021). The structural impact of the shift from defined benefits to defined contributions. European Central Bank.. URL: https://www.ecb.europa.eu/press/economic-bulletin/focus/2021/html/ecb.ebbox202105_08~5b846b2f5a.en.html [in English].

4. Agrawal S., Broszeit T., Singh R., Sugimoto N., Surti J., Vogelsang S. (2025). Pension Funds and Financial Stability. Global Financial Stability Note. International Monetary Fund, Washington, DC. 36 p. URL: <https://www.imf.org/en/-/media/files/publications/gfs-notes/2025/english/gfsnea2025001.pdf> [in English].

5. OECD. Pensions Outlook 2024: Improving Asset-backed Pensions for Better Retirement Outcomes and More Resilient Pension Systems. Paris: OECD Publishing, 2024. 200 p. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/12/oecd-pensions-outlook-2024_6ac7d5fd/51510909-en.pdf [in English].

6. OECD. Recommendation of the Council for the Good Design of Defined Contribution Pension Plans. 2022. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0416> [in English].

7. OECD. Roadmap for the Good Design of Defined Contribution Pension Plans. 2022. URL: <https://demographic-challenge.com/files/downloads/1ac9a6b79be5d2de0c1e147a1fc9ba98/oecd-roadmap-for-the-good-design-of-dc-pension-plans.pdf> [in English].

8. OECD. Civil Service Pension Reform in Developing Countries: Experiences and Lessons. 2020. 81 p. URL: https://www.oecd.org/pensions/civil-service-pension-reform-in-developing-countries_70d02abc.pdf [in English].

9. Poterba J., Rauh J., Venti S., Wise D. (2007). Defined contribution plans, defined benefit plans, and the accumulation of retirement wealth. *Journal of Public Economics*. Vol. 91, No. 10. P. 2062–2086. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0047272707001144> [in English].

10. Broadbent J., Palumbo M. (2006). The Shift from Defined Benefit to Defined Contribution Pension Plans – Implications for Asset Allocation and Risk Management. URL: <https://www.bis.org/publ/wgpapers/cgfs27broadbent3.pdf> [in English].

11. Tyrowicz J., Makarski K., Bielecki M. (2016). Reforming retirement age in DB and DC pension systems. Journal of Labor Policy. № 8. URL: <https://izajolp.springeropen.com/articles/10.1186/s40173-016-0067-8> [in English].

12. Andersen T. M., Bhattacharya J., Grodecka-Messi A., Mann K. (2024). Pension reform and wealth inequality: Theory and evidence. European Economic Review. Vol. 165.. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0014292124000758> [in English].

13. Westerhout, E., Ponds, E., & Zwaneveld, P. (2024). Reforming the Dutch pension system to ensure sustainability. International Social Security Review, 77(3), 99-122. <https://doi.org/10.1111/issr.12368>. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/issr.12368> [in English].

14. Ohliadove dosie shchodo aktualnykh pytan nakopychualnoi systemy pensiinoho zabezpechennia [Overview dossier on current issues of the funded pension system]. Retrieved from <https://research.rada.gov.ua/uploads/documents/32219.pdf> [in Ukrainian].

15. Baldwin V. (2009). The Shift from DB to DC Coverage: A Reflection on the Issues. Canadian Public Policy. Vol. 34, No. Supplement 1. P. S29–S42. URL: <https://utppublishing.com/doi/10.3138/cpp.34.Supplement.S29> [in English].

16. Sebastian F. Box A: Implications of the transition from Defined Benefit to Defined Contribution pensions in the UK. National Institute UK Economic Outlook. 2024. URL: <https://niesr.ac.uk/wp-content/uploads/2024/02/JC792-NIESR-Outlook-Winter-2024-UK-Box-A.pdf> [in English].

